

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Αριθμός 2

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συγκροτήθηκε από τους Ιωάννη Καραβοκύρη, Πρόεδρο, Διονύσιο Λασκαράτο, Αντιπρόεδρο, Ηλία Νικολόπουλο, Αντιπρόεδρο, Αθανάσιο Παπαϊωάννου, Αντιπρόεδρο, Χαρίλαο Κλουκίνα, Γεώργιο Μποροδήμο, Δημητρούλα Μαυρομμάτη, Ηλία Ψώνη, Στέλλα Μαργέλλου, Ευαγγελία Βλάχου, Απόστολο Παπατόλια, Ευαγγελία-Αναστασία Βασσάλου, Ανδρέα Καβουρίνο, Εμμανουήλ Καρρά, Μαρία Λάμπρη, Ελευθέριο Μακρυλάκη, Παρασκευά Νομικό, Μαρία Παπαδάκη, Κωνσταντίνο Σιασιάκο, Κωνσταντίνο Οικονόμου, Ιωάννη Σακέλλη, Μιχαήλ Κονιόρδο, Γεράσιμο Δραγώνα, Φωτεινή Μπομπότη και Βασίλειο Τζέμο, Συμβούλους.

Απουσίαζαν λόγω κωλύματος οι Σύμβουλοι Μαρία Θεοδωράκη-Ρεντούμη, Βασιλική Ρέππα και Θάλεια Φωτεινοπούλου-Κατσιώτη.

Συνήλθε σε συνεδρίαση στο κατάστημά του την 6^η Μαρτίου 2018, κατά την οποία χρέη Γραμματέα άσκησε η Καλλιόπη Βολτυράκη, υπάλληλος με βαθμό Α΄.

Αντικείμενο της συνεδρίασεως ήταν η, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 5 εδ. β΄ του Κανονισμού Λειτουργίας του ΑΣΕΠ., εξέταση του θέματος της βαθμολόγησης της ειδικής εμπειρίας στην προκήρυξη 3Κ/2018, σε συνδυασμό με την ειδική πρόβλεψη του εδ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 24 του Ν. 4479/2017.

Η Ολομέλεια, άκουσε την πρόταση του μέλους της Απόστολου Παπατόλια, που είχε ορισθεί ως εισηγητής, η οποία έχει ως ακολούθως:

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στο άρθρο 24 (παρ.1, πέμπτο εδάφιο) του ν. 4479/2017 (Α΄ 94), ορίζεται ότι «ως προς το σύνολο των προσλήψεων τακτικού προσωπικού που πραγματοποιούνται με την ειδική διαδικασία της παραγράφου αυτής, η εμπειρία στο αντικείμενο της θέσης, η οποία προβλέπεται στην περίπτωση Β΄

της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (Α΄ 28), εφόσον έχει διανυθεί σε αντίστοιχες θέσεις σε ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας Ο.Τ.Α. ή νομικών προσώπων αυτών, βαθμολογείται με δεκαεπτά (17) μονάδες ανά μήνα και για συνολική εμπειρία μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες.». Κατ' εφαρμογή της διάταξης αυτής, η προκήρυξη 3Κ/2018, που εκδόθηκε από το ΑΣΕΠ (ΦΕΚ 4,9 και 16 /2018) για την πλήρωση 8.166 θέσεων κατηγορίας ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ σε ΟΤΑ α΄ βαθμού, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και Συνδέσμους των ΟΤΑ, προβλέπει ότι η ειδική εμπειρία μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες μοριοδοτείται, ως μέρος της συνολικής εμπειρίας των 84 μηνών, για τις θέσεις όπου η εμπειρία λαμβάνεται υπόψη και βαθμολογείται ως κριτήριο κατάταξης.

Με το με αρ. πρωτ. οικ. 5721/1.3.2018 έγγραφό του, ο Υπουργός Εσωτερικών έθεσε υπόψη του ΑΣΕΠ το ζήτημα της βαθμολόγησης του κριτηρίου της ειδικής εμπειρίας κατά το αληθές νόημα του εδ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4479/2017, επικαλούμενος την αιτιολογική έκθεση του Νόμου για το συγκεκριμένο άρθρο. Από την έκθεση αυτή συνάγεται ευκρινώς, κατά την άποψη του Υπουργού, ότι η βούληση του νομοθέτη σχετικά με τα όρια της ειδικής βαθμολόγησης της εμπειρίας που αποκτήθηκε σε ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων τους, είναι να μοριοδοτείται αυτή η εμπειρία στο σύνολο των προκηρυσσομένων θέσεων και κατά παρέκκλιση του ανώτατου ορίου του 50% αυτών που τίθεται από την περ. Β παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, όπως αυτό ισχύει. Κατά το Υπουργείο, η νέα διάταξη εισάγει εξαίρεση στον ακόλουθο κανόνα του εδ. 10 της περ. Β της παρ. 2: « α. Η κατάταξη όλων των υποψηφίων, εχόντων και μη εχόντων εμπειρία, γίνεται με βάση τη βαθμολογία τους σε όλα τα βαθμολογούμενα κριτήρια. Η εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψη ως βαθμολογούμενο κριτήριο για το πενήντα τοις εκατό (50) των θέσεων που προκηρύσσονται ανά φορέα, κλάδο ή ειδικότητα. Για κλάσμα μισής μονάδας και πάνω, διατίθεται μία θέση στην κατηγορία όσων έχουν εμπειρία. β. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που, από ειδική διάταξη νόμου ή κατά τον οργανισμό ή κανονισμό του οικείου φορέα, η εμπειρία προβλέπεται ως προϋπόθεση διορισμού ή πρόσληψης».

Το βασικό επιχείρημα του Υπουργείου είναι ότι η αιτιολογική έκθεση, εξαγγέλοντας με πανηγυρικό τρόπο το σκοπό της ρύθμισης, αναφέρει ρητά

ότι η πρόσθετη αυτή μοριοδότηση για την ειδική εμπειρία, που αποκτήθηκε στους ΟΤΑ και τα νομικά πρόσωπά τους, ισχύει «για το σύνολο των θέσεων που θα προκηρυχθούν με τη διαδικασία της παραγράφου 1 της προτεινόμενης ρύθμισης και κατά παρέκκλιση του ανώτατου ορίου του 50% των προκηρυσσομένων θέσεων που τίθεται από την περ. Β παρ. 2 του άρθρου 18 του ν.2190/1994». Τούτο διότι επειδή, όπως πάλι περιγράφεται ρητά στην αιτιολογική, «η εμπειρία αυτή κρίνεται σημαντική», καθώς α) ο τρόπος παροχής των υπηρεσιών απαιτεί συγκεκριμένη «εξειδίκευση (π.χ. χειρισμός επικίνδυνων μηχανημάτων» και β) «η αδιατάρακτη παροχή των υπηρεσιών προϋποθέτει τουλάχιστον την απασχόληση και προσώπων ήδη εξοικειωμένων με αυτές». Με άλλα λόγια, η θεμελίωση της πρόσθετης μοριοδότησης για το σύνολο των προκηρυσσόμενων θέσεων, ανεξάρτητα από τους πίνακες κατάταξης, επιχειρείται με την επίκληση συγκεκριμένων λόγων δημοσίου συμφέροντος, που συνδέονται εννοιολογικά με τη γενική αρχή της «συνέχειας και της αποτελεσματικότητας της διοικητικής δράσης».

Εξίσου διαφωτιστική για τις προθέσεις του νομοθέτη είναι και η επισήμανση της αιτιολογικής ότι «η επιπλέον αυτή μοριοδότηση δεν υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο, κατά τρόπο που να δυσχεραίνει υπέρμετρα την πρόσβαση στις προκηρυσσόμενες θέσεις προσώπων χωρίς εμπειρία στην παροχή αντίστοιχων υπηρεσιών στους Ο.Τ.Α.». Η παράθεση δε του χωρίου αυτού της αιτιολογικής από το Υπουργείο γίνεται με σκοπό να καταδειχθεί ότι ο νομοθέτης όχι μόνον εισήγαγε πέραν πάσης αμφιβολίας μία εξαίρεση ως προς τον κανόνα της «ποσόστωσης» του 50% των προκηρυσσόμενων θέσεων στον πίνακα χωρίς εμπειρία, αλλά ότι συνυπολόγισε και τη διάσταση της αναλογικότητας στη διατύπωση αυτής της παρέκκλισης, λαμβάνοντας υπόψη του τη σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας περί των ορίων τήρησης των συνταγματικών αρχών της ισότητας και της αξιοκρατίας κατά τη διαδικασία των προσλήψεων στο Δημόσιο. Άλλως ειπείν, ο νομοθέτης είχε την καθαρή βούληση να εισαγάγει ρητώς και σαφώς μία ειδική εξαίρεση στον κανόνα της κατ' ελάχιστον κάλυψης των θέσεων σε ποσοστό 50% από υποψηφίους χωρίς καμία εμπειρία, λαμβάνοντας παράλληλα πρόνοια να καταδείξει ότι με την παρέμβασή του αυτή δεν υπερβαίνει τα συνταγματικά όρια που θέτουν οι αρχές της αξιοκρατίας και των ίσων ευκαιριών πρόσβασης σε θέσεις απασχόλησης στο Δημόσιο.

Κατά την άποψη του Υπουργείου, εν όψει αυτής της σαφώς διακηρυγμένης βούλησης του νομοθέτη να λαμβάνεται υπόψη η ειδική εμπειρία για το σύνολο των προκηρυσσόμενων θέσεων, δεν έχει καμία ισχύ «ο περιορισμός της μοριοδότησης» που εφαρμόζεται μόνο «ως προς το γενικό κριτήριο της εμπειρίας, σύμφωνα με το δέκατο εδάφιο της περ. Β΄ της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994». Στο ίδιο πλαίσιο πρέπει να ερμηνεύεται, σύμφωνα με το Υπουργείο, και «η ειδική αναφορά της παρ. 1 του άρθρου 24 στο άρθρο 18 (παρ. 2 περ. Β΄) του ν. 2190/1994», η οποία γίνεται μόνο για να προσδιοριστεί «η ίδια η έννοια του κριτηρίου της εμπειρίας και όχι για να εισαχθεί περιορισμός της βαθμολόγησης του κριτηρίου στο 50% των προκηρυσσομένων θέσεων. Πράγματι, στο δεύτερο εδάφιο της περ. Β ορίζεται ότι «ως εμπειρία νοείται η απασχόληση με σχέση εργασίας ή σύμβαση έργου στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα», ενώ στη συνέχεια περιγράφονται και οι χρονικές προϋποθέσεις για την αναγνώριση της εμπειρίας. Το επιχείρημα του Υπουργείου είναι ότι εάν ο νομοθέτης ήθελε πράγματι να εισαγάγει έναν περιορισμό στη βαθμολόγηση, τότε θα παρέπεμπε ρητά και ειδικά στο δέκατο εδάφιο της περ. Β΄ και δεν θα μνημόνευε γενικά την περ. Β΄, «η οποία κατ' αρχήν ορίζει την ίδια την έννοια της εμπειρίας» ρυθμίζοντας περαιτέρω «ειδικά θέματα σχετικά με αυτήν», όπως ο περιορισμός του 50%.

Με αυτό το σκεπτικό και εν όψει σχετικών ερωτημάτων, με τα οποία επισημαίνεται ότι στο κείμενο της Προκήρυξης 3Κ/2018 του ΑΣΕΠ δεν λαμβάνεται υπόψη η ειδική αυτή εμπειρία στους πίνακες των προκηρυσσόμενων θέσεων «χωρίς εμπειρία», το Υπουργείο ζητεί από το ΑΣΕΠ να εξετάσει «εάν και κατά πόσον το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, όπως αυτό περιγράφεται στην ως άνω Προκήρυξη, καλύπτει την προπαρατεθείσα και από την αιτιολογική έκθεση, ειδική πρόβλεψη του εδ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4479/2017, καθώς και με ποιο τρόπο, σε αντίθετη περίπτωση, σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία του Α.Σ.Ε.Π., είναι δυνατόν να γίνουν οι αναγκαίες, κατά τούτο, συμπληρώσεις στην εν λόγω Προκήρυξη».

B. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΣΕΠ ΚΑΙ «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ»

Κατ' αρχήν, πρέπει να επισημανθεί ότι αρμοδίως η Ολομέλεια του ΑΣΕΠ επιλαμβάνεται του θέματος αυτού, δεδομένου ότι κατά τη διάταξη της παρ. 5 εδ.β' του άρθρου 16 του Κανονισμού Λειτουργίας του ΑΣΕΠ, η Ολομέλεια της Ανεξάρτητης Αρχής έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφαινεται επί ζητημάτων που άπτονται της ερμηνείας των Προκηρύξεων που αυτό εκδίδει (προβαίνοντας έτσι στην «αυθεντική ερμηνεία» τους) και να προσδιορίζει το αληθές νόημα των διατάξεών τους. Έτσι, κάθε φορά που «ανακύπτει αμφιβολία για την ερμηνεία συγκεκριμένης διάταξης», το ΑΣΕΠ προσδιορίζει και οριστικοποιεί το κανονιστικό περιεχόμενο των διατάξεων που περιλαμβάνονται στις Προκηρύξεις του. Παράλληλα, όμως, και κατά λογική αναγκαιότητα, επιλύει και κάθε άλλη σχετική διχογνωμία ή αμφισβήτηση σχετικά με το κανονιστικό περιεχόμενο των νομοθετικών εξουσιοδοτικών διατάξεων, που αποτελούν το θεμέλιο των επιμέρους διατάξεων των Προκηρύξεων. Εξάλλου, θα ήταν λογικώς παράδοξη τυχόν επιλογή της Ολομέλειας του ΑΣΕΠ να απέχει από την ερμηνεία των διατάξεων του εξουσιοδοτικού νόμου, επιφυλάσσοντας αυτό το καθήκον αποκλειστικά στην «αυθεντική ερμηνεία» από τον ίδιο το νομοθέτη μέσω νεώτερης παρέμβασής του. Εάν το ΑΣΕΠ υιοθετούσε μια τέτοια στάση ερμηνευτικού αυτοπεριορισμού, εξαντλώντας την παρέμβασή του στη διευκρίνιση του περιεχομένου μόνο των δικών του Προκηρύξεων, τότε θα εξέλιπε η ratio της διάταξης της παρ. 5 εδ. β' του άρθρου 16 του Κανονισμού Λειτουργίας του, δεδομένου ότι κάθε ερμηνεία των όρων μιας Προκήρυξης εξ ορισμού ανάγεται στην αναζήτηση του αληθούς νοήματος του εξουσιοδοτικού νόμου.

Στο πλαίσιο της επίλυσης των ερμηνευτικών ζητημάτων κατά την αρμοδιότητα της Ολομέλειας, το ΑΣΕΠ δύναται να προβεί σε «τεχνικές τροποποιήσεις» της Προκήρυξης, οι οποίες, εν είδει «ερμηνευτικών δηλώσεων», αποκαθιστούν το αρχικό αληθές νόημα των διατάξεων, διορθώνουν σφάλματα, παρανοήσεις ή αστοχίες, παρέχουν κρίσιμες διευκρινίσεις αναφορικά με το περιεχόμενο των υπερκείμενων νομοθετικών εξουσιοδοτικών διατάξεων που αποτελούν το νομικό θεμέλιο των Προκηρύξεών τους και θεραπεύουν πρόδηλες παραλείψεις που πλήττουν τη νοηματική συνοχή και αρτιότητα του κανονιστικού κειμένου. Παρόμοιες

περιπτώσεις τέτοιου τύπου «τεχνικών διορθώσεων» εντοπίζονται αρκετές φορές στην πρακτική του ΑΣΕΠ και αφορούν ως επί το πλείστον στην καλύτερη ενημέρωση των υποψηφίων σχετικά με τον τρόπο κατάρτισης των πινάκων κατάταξης, ώστε να αποφεύγονται συγχύσεις και παρερμηνείες, χωρίς ωστόσο να προκαλείται η παραμικρή μεταβολή στους όρους συμμετοχής των ενδιαφερομένων, γεγονός που θα καθιστούσε τη διορθωτική αυτή παρέμβαση νομικά έωλη και ακυρώσιμη έναντι της διοικητικής δικαιοσύνης. Τέλος, είναι σαφές ότι αυτή η «τεχνική τροποποίηση» έχει αναδρομικό χαρακτήρα, ενσωματώνεται δηλαδή στο αρχικό περιεχόμενο της Προκήρυξης, καθόσον δεν προσθέτει νέο κανόνα δικαίου, παρά μόνον διευκρινίζει και αποκαθιστά το αρχικό νόημα ενός ήδη υφιστάμενου κανόνα στο πλαίσιο της συστηματικής ερμηνείας του δικαίου.

Συνεπεία των ανωτέρω, σε περίπτωση αποδοχής της ερμηνευτικής εκδοχής του Υπουργείου από την Ολομέλειά μας, απαιτείται έκδοση τροποποιητικής πράξης της προκήρυξης 3Κ/2018, για τεχνικού χαρακτήρα αλλαγές ή διευκρινίσεις που συμβάλουν στην πληρέστερη ενημέρωση των υποψηφίων αναφορικά με τον τρόπο κατάρτισης των πινάκων κατάταξης. Από την τροποποίηση αυτή δεν προκαλείται καμία μεταβολή στους όρους συμμετοχής των ενδιαφερομένων όλων των κατηγοριών εκπαίδευσης, καθώς όπως είναι γνωστό οι υποψήφιοι που κατατάσσονται στους πίνακες με εμπειρία περιλαμβάνονται και στους πίνακες χωρίς εμπειρία, με τη μόνη διαφορά ότι πλέον δεν μοριοδοτείται το κριτήριο της εμπειρίας. Κατά τον τρόπο αυτό, ούτε επηρεάζεται ο τρόπος συμπλήρωσης από τον υποψήφιο της ηλεκτρονικής αίτησης ούτε απαιτείται προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών. Περαιτέρω, όπως αναφέρει και η αιτιολογική έκθεση, η επιπλέον αυτή μοριοδότηση (στους πίνακες χωρίς εμπειρία) δεν αποκλείει (βλ. «δυσχεραίνει υπέρμετρα») την πρόσβαση στις προκηρυσσόμενες θέσεις, προσώπων χωρίς την ειδική εμπειρία στις ανταποδοτικές υπηρεσίες των Ο.Τ.Α, δεδομένου ότι η εμπειρία αυτή δεν αποτελεί απαιτούμενο προσόν συμμετοχής στο διαγωνισμό, αλλά απλώς βαθμολογούμενο κριτήριο..

Διευκρινιστικά, επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι η επιπλέον μοριοδότηση της ειδικής εμπειρίας υπολογίζεται σε 240 μόρια στον Πίνακα με εμπειρία (ΜΕ) και σε 408 μόρια στον Πίνακα χωρίς εμπειρία (ΧΕ). Επιπλέον, από τη σχετική κατηγοριοποίηση της προκήρυξης προκύπτουν οι ακόλουθες

θέσεις: Στην ΠΕ 122 θέσεις ΜΕ και 11 θέσεις ΧΕ, στην ΤΕ 78 θέσεις ΜΕ και 6 θέσεις ΧΕ, στην ΔΕ 1962 θέσεις ΜΕ και 752 θέσεις ΧΕ και στην ΥΕ 2849 θέσεις ΜΕ και 2386 θέσεις ΧΕ. Τούτο σημαίνει πρακτικά ότι ο μεγαλύτερος αριθμός θέσεων χωρίς εμπειρία αφορά στην κατηγορία της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (ΥΕ), όπου, σημειωτέον, οι υποψήφιοι πριμοδοτούνται και με την πρόσθετη μοριοδότηση των 400 μορίων, που αντιστοιχεί σε 8 εξάμηνα ανεργίας (50X8). Αυτό το «μπόνους» δύναται στην πράξη να εξισορροπήσει το προβάδισμα από τη βαθμολόγηση της ειδικής εμπειρίας, όσων είχαν ήδη απασχοληθεί στο παρελθόν σε αντίστοιχους τομείς και να εξασφαλίσει έτσι, κατά το μάλλον ή ήπουν, ίσες συνθήκες πρόσβασης στις προκηρυσσόμενες θέσεις, χωρίς να δημιουργεί συνθήκες αποκλεισμού σε «νεοεισερχόμενους» στη συγκεκριμένη αγορά εργασίας.

Γ. ΤΟ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ-ΠΡΟΤΑΣΗ

Η απόφαση του ΑΣΕΠ να προβεί στην «τεχνική τροποποίηση» της αρχικώς εκδοθείσας Προκήρυξής του έχει ως αφετηρία μια ερμηνευτική προσέγγιση, η οποία εντοπίζει μία αναντιστοιχία στη διατύπωση ενός όρου της Προκήρυξης, με το αληθές νόημα της εξουσιοδοτικής νομοθετικής διάταξης που αποτελεί το νομικό θεμέλιό της. Ειδικότερα, ο όρος της Προκήρυξης που περιορίζει τη βαθμολόγηση της ειδικής εμπειρίας στο 50% των προκηρυσσόμενων θέσεων δεν εναρμονίζεται με τη ρητώς και πανηγυρικώς εξαγγελθείσα βούληση του νομοθέτη, όπως αυτή αποτυπώνεται στην αιτιολογική έκθεση του άρθρου 24 του Ν. 4479/2017, να εισαχθεί συγκεκριμένη παρέκλιση ως προς τον κανόνα αυτό και να βαθμολογείται η εν λόγω εμπειρία στο σύνολο των προκηρυσσόμενων θέσεων, χωρίς κανέναν άλλο περιορισμό.

Ο δε ισχυρισμός ότι η γραμματική ερμηνεία του ε' εδαφίου του άρθρου 24 οδηγεί αβίαστα στο συμπέρασμα ότι ο νομοθέτης, ανεξαρτήτως του τι ήθελε να κάνει, τελικώς εισήγαγε έστω και άθελά του, τον περιοριστικό κανόνα στη βαθμολόγηση, με μόνη τη γενική αναφορά στη διάταξη που προβλέπει μεταξύ άλλων την «ποσόστωση», είναι απολύτως εσφαλμένος. Τούτο διότι θα οδηγούσε στο άτοπο συμπέρασμα ότι η ερμηνεία του γράμματος του νόμου μπορεί να επιφέρει, σε περίπτωση νοηματικής αμφιβολίας, την πλήρη

ανατροπή της εκφρασμένης βούλησης του νομοθέτη. Στην πραγματικότητα, η αναζήτηση του αληθούς νοήματος ενός κανόνα δικαίου μπορεί να αναχθεί στη γραμματική διατύπωση αυτού του κανόνα, ως του πλέον ασφαλούς ερμηνευτικού κριτηρίου σε περίπτωση αμφιβολίας, μόνον όταν ο συναχθείς γραμματικός κανόνας δεν αντιστρατεύεται με έναν προφανή τρόπο την αληθινή ιστορική βούληση του νομοθέτη. Με άλλα λόγια, η γραμματική ερμηνεία υπερισχύει της ιστορικής ερμηνείας, μόνον όταν δεν είναι απολύτως σαφές το νόημα της διάταξης με αναγωγή στη βούληση του νομοθέτη. Σε περιπτώσεις, όπως η προκείμενη, που δεν γεννάται καμιά αμφιβολία για το τι πραγματικά επεδίωκε ο νομοθέτης όταν προέβαινε στη ρύθμιση, η υιοθέτηση μιας αυστηρά γραμματικής προσέγγισης που θα αγνοούσε τη δημοκρατικά εκφρασμένη βούληση του νομοθέτη, συνιστά κατάφωρη παραβίαση της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής του δημοκρατικού κράτους δικαίου, που συνδυάζει την αρχή της νομιμότητας με την αρχή της πλειοψηφικής δημοκρατικής λειτουργίας. Υπό την έννοια αυτή, οι αναπτύξεις του ιστορικού νομοθέτη στην αιτιολογική έκθεση, καθόσον αποτυπώνουν με νοηματική καθαρότητα τις προθέσεις του, αποτελούν αδιάψευστο τεκμήριο της βούλησής του και δεν μπορούν παρά να γίνουν σεβαστές από τα διοικητικά όργανα που ενεργούν στο πλαίσιο της εξουσιοδότησής του. Τα όργανα δε αυτά, όπως το ΑΣΕΠ, οφείλουν, όχι απλώς να σέβονται τους συνταγματικούς περιορισμούς περί «ειδικής και ορισμένης» εξουσιοδότησης, αλλά και να προβαίνουν σε διορθωτικές ενέργειες, όταν διαπιστώνουν εκ των υστέρων την παραβίαση ή την αλλοίωση της βούλησης του νομοθέτη κατά την εφαρμογή του νόμου. Τυχόν αγνόηση της βούλησης αυτής κατά την άσκηση της κανονιστικής του αρμοδιότητας θα καθιστούσε τις σχετικές διατάξεις της Προκήρυξης ακυρώσιμες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ενώ παράλληλα θα εξέθετε το ΑΣΕΠ στη μομφή ότι υποκαθιστά το δημοκρατικά νομιμοποιούμενο νομοθέτη ως προς τον προσδιορισμό των κριτηρίων μοριοδότησης. Το δε γεγονός ότι η πρόδηλη αναντιστοιχία με τη βούληση του νομοθέτη διέλαθε της προσοχής του Υπουργείου κατά το στάδιο των προπαρασκευαστικών τεχνικών συναντήσεων για την έκδοση της Προκήρυξης δεν ασκεί καμία επιρροή στην αναζήτηση του κανονιστικού νοήματος της εξουσιοδοτικής νομοθετικής διάταξης, το οποίο οριστικοποιείται αυτονοήτως στη νομοπαραγωγική διαδικασία και δεν δύναται επ' ουδενί να

μεταβάλλεται κατά τη διαδικασία της τεχνικής εφαρμογής του από τη Διοίκηση.

Τέλος, ως ύστατη προσθήκη στο ερμηνευτικό εγχείρημα που καλούμαστε σήμερα να φέρουμε εις πέρας, πρέπει να τονιστεί ότι αυτή η «διορθωτική δράση της ερμηνείας», με κριτήριο την ιστορική βούληση και την εξαγγελθείσα τελεολογία του νομοθέτη, δεν αποτελεί εξαιρετική στιγμή για τους εφαρμοστές του δικαίου, αλλά μια πάγια και διαδεδομένη νομική πρακτική. Πάμπολλα παραδείγματα ανιχνεύονται ιδίως στο χώρο του ποινικού και του κληρονομικού δικαίου, όταν τα δικαστήρια αναζητούν το αληθές νόημα μιας διάταξης, ακόμη κι όταν δεν διαθέτουν τεκμήρια, αλλά απλές ενδείξεις για τη βούληση του νομοθέτη, προκειμένου να αποφύγουν παράλογες, άτοπες και μη λειτουργικές ρυθμίσεις. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η διορθωτική παρέμβαση της ερμηνείας έχει ως αποτέλεσμα την κατ' ουσίαν αντικατάσταση των εσφαλμένων όρων που περιλαμβάνονται στο κείμενο του Νόμου με άλλους όρους που ανταποκρίνονται στην πραγματική βούληση του ιστορικού νομοθέτη. Ενδεικτική από τη σκοπιά αυτή είναι η ΑΠ 1538/1995 στην οποία ο Άρειος Πάγος διέγνωσε, με αναγωγή στην ιστορική καταγωγή της διάταξης, ότι η χρησιμοποίηση ενός όρου από το νομοθέτη οφειλόταν σε παραδρομή, προτείνοντας την αντικατάστασή του με κάποιον γλωσσικά ορθότερο που εναρμονίζεται καλύτερα με το ευρύτερο συστηματικό πλαίσιο και τις γενικότερες αξιολογήσεις του νόμου. Δέχθηκε, με άλλα λόγια, το Δικαστήριο ότι η διάσταση μεταξύ του κειμένου και της πραγματικής βούλησης του νομοθέτη δεν είναι δυνατόν να αρθεί παρά με την τελολογικά επιβαλλόμενη διόρθωση του γράμματος του νόμου. Η «διόρθωση» του γράμματος του Νόμου υποδηλώνει ότι η γραμματική ερμηνεία υποχωρεί σαφώς έναντι της ιστορικής, προκειμένου να διασωθεί η σαφής ratio της διάταξης.

Περαιτέρω, ακόμη κι αν υιοθετήσει κανείς την άποψη της υπεροχής της γραμματικής ερμηνείας, δύσκολα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σαφές νόημα της επίμαχης διάταξης αντιτίθεται στην εκφρασμένη βούληση του ιστορικού νομοθέτη. Τούτο καταδεικνύεται εάν επιχειρήσουμε να συγκρίνουμε μεταξύ τους τις δύο διαφορετικές εκδοχές γραμματικής ερμηνείας που προκύπτουν από την απλή ανάγνωση της διάταξης. Έτσι, λαμβάνοντας υπόψη μας κριτήρια που ανάγονται αποκλειστικά στη σφαίρα

της γραμματικής ερμηνείας, μπορούμε να αναδιατυπώσουμε τη διάταξη για να συγκρίνουμε στη συνέχεια τις διαφορετικές εναλλακτικές διατυπώσεις. Αυτό θα μας επιτρέψει να επιλέξουμε με ασφάλεια εκείνη την εκδοχή που προσεγγίζει περισσότερο την υφιστάμενη γραμματική μορφή της διάταξης.

α) Σύμφωνα με μια πρώτη εκδοχή, η επίμαχη διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται ως εάν ήταν διατυπωμένη κατά τον ακόλουθο τρόπο: «...ως προς το σύνολο των προσλήψεων τακτικού προσωπικού που πραγματοποιούνται με την ειδική διαδικασία της παραγράφου αυτής, η εμπειρία στο αντικείμενο τη θέσης, όπως αυτή ορίζεται στο εδ. α' της περίπτωσης Β' της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (Α' 28), εφόσον έχει διανυθεί σε αντίστοιχες θέσεις σε ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας Ο.Τ.Α. ή νομικών προσώπων αυτών, βαθμολογείται με δεκαεπτά (17) μονάδες ανά μήνα και για συνολική εμπειρία μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες...». Μια τέτοια διατύπωση δεν ήταν, ωστόσο, αναγκαία προκειμένου να καταστεί σαφής η βούληση του νομοθέτη, αφού, με την περ. Β' της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, ο νομοθέτης, καταρχήν ορίζει την έννοια της εμπειρίας και εν συνεχεία (μετά μάλιστα από διαδοχικές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις της διάταξης), προβαίνει σε ειδικότερες προβλέψεις σχετικά με αυτήν.

β) Εάν η βούληση του νομοθέτη ήταν πράγματι να εμμένει στον κανόνα της «ποσόστωσης» του 50%, τότε η διατύπωση του σχετικού εδαφίου (δ') της παρ. 1 του άρθρου 24 θα έπρεπε να ήταν η εξής: «...ως προς το μέρος των προκηρυσσόμενων θέσεων για τις οποίες λαμβάνεται υπ' όψη, κατά το δέκατο εδάφιο της περ. Β' της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, η εμπειρία στο αντικείμενο της θέσης, εφόσον αυτή έχει διανυθεί σε αντίστοιχες θέσεις σε ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας ΟΤΑ ή νομικών προσώπων αυτών, βαθμολογείται με δεκαεπτά (17) μονάδες ανά μήνα και για συνολική εμπειρία μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες...». Από το εύρος και την πολυπλοκότητα της προτεινόμενης ερμηνευτικής διορθωτικής παρέμβασης συνάγεται ευχερώς ότι καθόλου αβίαστα δεν προκύπτει το νόημα αυτό από την παρούσα γραμματική διατύπωση. Αντιθέτως, εκείνο που μάλλον αβίαστα προκύπτει είναι η εναρμόνιση της γραμματικής διατύπωσης με την ιστορική βούληση του νομοθέτη να εισαγάγει εξαίρεση. Τούτο διότι πιο εύκολα ερμηνεύει κανείς τη μνεία της συγκεκριμένης διάταξης ως

παραπομπή στη γενική έννοια της εμπειρίας, παρά ως επιβεβαίωση του ειδικότερου κανόνα που περιορίζει τη μοριοδότηση της εμπειρίας. Για να προκύψει ένα διαφορετικό νόημα και η διάταξη να συνδεθεί νοηματικά με τον περιορισμό της βαθμολόγησης των κριτηρίων κατάταξης απαιτείται μία πολύ πιο πολύπλοκη, στοχευμένη και ειδική αναφορά, γεγονός που αποδεικνύει ότι και από τη σκοπιά της ίδιας της γραμματικής ερμηνείας, δεν επιβεβαιώνεται η άποψη ότι ο νομοθέτης τελικώς άφησε ανέγγιχτο τον κανόνα της «ποσόστωσης» του 50%. Η έκταση και η πολυπλοκότητα της διορθωτικής παρέμβασης για να στηριχθεί η εκδοχή της «ποσόστωσης» σε αντίθεση με την εκδοχή της εξαίρεσης καταδεικνύουν ότι το ίδιο το γράμμα της διάταξης καταλείπει μικρά περιθώρια για ερμηνευτικές αμφισβητήσεις ή διχοστασίες.

Κατόπιν των ανωτέρω, η ερμηνεία της αναφοράς στο άρθρο 18 (παρ. 2 περ. Β΄) του Ν. 2190/1994, όχι ως εισαγωγή ενός περιοριστικού όρου στη μοριοδότηση της ειδικής εμπειρίας, αλλά ως γενική παραπομπή στην έννοια της εμπειρίας, αποτελεί και τη μόνη ορθή ερμηνευτική προσέγγιση, στο μέτρο που αποκαθιστά τη νοηματική συνοχή του κειμένου, χωρίς παράλληλα να ανατρέπει τη σαφή βούληση του νομοθέτη να εισαγάγει εξαίρεση στον κανόνα της «ποσόστωσης» του 50%. Υπό το φως αυτής της ερμηνείας, πρέπει να επαναδιατυπωθεί και ο σχετικός όρος της Προκήρυξης που επιτρέπει τη βαθμολόγηση της ειδικής εμπειρίας ακόμη και στον πίνακα χωρίς εμπειρία, με έκδοση «τεχνικής» τροποποιητικής πράξης, που θα διευκρινίζει το σχετικό όρο της Προκήρυξης και θα αποκαθιστά το αρχικό αληθές νόημά του, ως του μόνου συμβατού με τις προβλέψεις του εξουσιοδοτικού νόμου.

Κατά τη γνώμη, όμως, του Αντιπροέδρου του ΑΣΕΠ Αθανάσιου Παπαϊωάννου και του μέλους του ΑΣΕΠ Ιωάννη Σακέλλη « υφίστανται δύο διακριτά ζητήματα: το ένα είναι ποιο είναι το πραγματικό περιεχόμενο του άρθρου 24, παρ. 1 του ν. 4479/2017 και το δεύτερο εάν η διάταξη δημιουργεί ζητήματα συνταγματικότητας. Ως προς το πρώτο ζήτημα, και δεδομένου ότι το κείμενο της διάταξης δεν επιτρέπει ασφαλές συμπέρασμα, θα πρέπει να αναζητηθεί η βούληση του νομοθέτη στη σχετική κοινοβουλευτική συζήτηση και την αιτιολογική έκθεση. Στη σχετική συζήτηση δεν έγινε αναφορά στο ειδικότερο αυτό θέμα του 50% θέσεων χωρίς προϋπηρεσία και συνεπώς

απομένει η ρητή μνεία που γίνεται στην αιτιολογική έκθεση και από την οποία προκύπτει ρητά ότι ο νομοθέτης ήθελε να προσμετρηθεί η προσαυξημένη εμπειρία σε κάθε περίπτωση.

Σε ό,τι αφορά τη συνταγματικότητα της διάταξης, είναι σαφές, κατά την άποψη αυτή, ότι η εν λόγω διάταξη, ερμηνευόμενη κατά τα ανωτέρω, εγείρει σοβαρά ζητήματα συνταγματικότητας. Συγκεκριμένα, περιορίζει στο μέγιστο βαθμό τη δυνατότητα των μη εχόντων προϋπηρεσία (αλλά και των εχόντων προϋπηρεσία που δεν προσαυξάνεται) να προσληφθούν, θίγοντας, με αυτό τον τρόπο, τα άρθρα 4 περί ισότητας, 25 παρ. 1 περί της αρχής της αναλογικότητας (αφού δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των θέσεων υψηλής ειδίκευσης που θα ήταν πράγματι χρήσιμη η εξειδικευμένη προϋπηρεσία και των θέσεων χαμηλής ή και μηδενικής ειδίκευσης) και 103 παρ. 8 του Συντάγματος που αφορά στην απαγόρευση της μονιμοποίησης στο Δημόσιο συμβασιούχων ορισμένου χρόνου. Η κρίση όμως περί της συνταγματικότητας μιας διάταξης έχει ανατεθεί από το Σύνταγμα στα αρμόδια δικαστήρια και συνεπώς το ΑΣΕΠ δεν μπορεί να αρνηθεί να εφαρμόσει ένα νόμο γιατί τον κρίνει αντισυνταγματικό.

Εν όψει των ανωτέρω, θα πρέπει η προκήρυξη να προσαρμοστεί στη διάταξη του νόμου όπως αυτή διευκρινίζεται από την Εισηγητική Έκθεση ως προς δε το θέμα της συνταγματικότητάς της η σχετική κρίση ανήκει στα δικαστήρια».

Αντίθετα κατά την γνώμη των Συμβούλων, που μειοψήφισαν Χαρίλαου Κλουκίνα, Γεώργιου Μποροδήμου, Ηλία Ψώνη, Ευαγγελίας-Αναστασίας Βασσάλου, Ελευθέριου Μακρυλάκη, Παρασκευά Νομικού, Μαρίας Παπαδάκη, Κωνσταντίνου Σιασιάκου, Μιχαήλ Κονιόρδου, Γεράσιμου Δραγώνα, Φωτεινής Μπομπότη και Βασίλειου Τζέμου, δεν πρέπει να τροποποιηθεί η προκήρυξη και ο διαγωνισμός επιβάλλεται να συνεχιστεί, σύμφωνα με τις προβλέψεις της ως προς τη βαθμολόγηση των κριτηρίων κατάταξης Ειδικότερα:

Α. Οι Σύμβουλοι Χαρίλαος Κλουκίνας, Γεώργιος Μποροδήμος, Ηλίας Ψώνης, Ευαγγελία-Αναστασία Βασσάλου, Ελευθέριος Μακρυλάκης, Παρασκευάς Νομικός, Μαρία Παπαδάκη, Κωνσταντίνος Σιασιάκος, Μιχαήλ

Κονιόρδος, Φωτεινή Μπομπότη και Βασίλειος Τζέμος διατύπωσαν την κάτωθι άποψη:

«Με βάση τη γραμματική ερμηνεία της διάταξης του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 24 παρ. 1 του ν. 4479/2017 (ΦΕΚ Α'94/29-06-2017) δεν καταλείπονται αμφιβολίες ως προς το νοηματικό της περιεχόμενο και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος προσφυγής σε οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία.

Η σαφήνεια της ως άνω διάταξης δεν αμφισβητήθηκε, επίσης, από το αρμόδιο Υπουργείο, ούτε από το Α.Σ.Ε.Π. σε κανένα στάδιο της προπαρασκευαστικής, συστηματικής και παγίως ακολουθούμενης, διαδικασίας για την έκδοση των προκηρύξεων, παρά την πάροδο ικανού χρονικού διαστήματος, ήτοι επτά (7) μηνών από της ισχύος του ν. 4479/2017 και της έκδοσης της προκήρυξης 3Κ/2018 (ΦΕΚ τ. Α.Σ.Ε.Π. 4/02-02-2018, όπως τροποποιήθηκε με τα υπ' αριθ. 9/9-2-2018 και 10/16-2-2018 όμοια), στην οποία, κατ' εφαρμογή των οικείων διατάξεων του άρθρου 18 ν. 2190/1994, κατανεμήθηκαν οι προκηρυχθείσες θέσεις: α) σε θέσεις για τις οποίες η εμπειρία λαμβάνεται υπόψη και βαθμολογείται και β) σε θέσεις για τις οποίες η εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν βαθμολογείται ως κριτήριο κατάταξης.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της ως άνω συνεργασίας, με το Α.Π. οικ. 3033/31-01-2018 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών δεν διατυπώθηκε καμία σχετική επισήμανση, αλλά συναφώς ως προς το θέμα της βαθμολόγησης της εμπειρίας, ζητήθηκε μόνο να συμπληρωθεί το Κεφάλαιο Γ' «Κριτήρια Κατάταξης» της προκήρυξης ως εξής: «Στο Κεφάλαιο Γ' «Κριτήρια Κατάταξης» στο τέλος της παρ. 5 αναφορικά με την μοριοδοτούμενη εμπειρία να προστεθεί η ακόλουθη παράγραφος: «Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4479/2017, η παροχή υπηρεσιών δυνάμει συμβάσεων που έχουν συναφθεί για λόγους δημοσίου συμφέροντος κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, δεν προσμετράται στην ειδική βαθμολόγηση της εμπειρίας σε ανταποδοτικές υπηρεσίες (17 μονάδες ανά μήνα και μέχρι 24 μήνες), που προβλέπεται στο πέμπτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου».

Ήδη μετά πάροδο μηνός από της δημοσίευσής της προκήρυξης και ενώ έχει υποβληθεί στο Α.Σ.Ε.Π. μεγάλος αριθμός ηλεκτρονικών αιτήσεων

υποψηφίων, ο Υπουργός Εσωτερικών με το Α.Π. οικ./7521/01-03-2018 έγγραφό του ζητεί από το Α.Σ.Ε.Π. να εξετάσει «...εάν και κατά πόσον το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, όπως αυτό περιγράφεται στην ως άνω Προκήρυξη, καλύπτει την προπαρατεθείσα και από την αιτιολογική έκθεση, ειδική πρόβλεψη του εδ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4479/2017, καθώς και με ποιο τρόπο, σε αντίθετη περίπτωση, σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία του Α.Σ.Ε.Π., είναι δυνατόν να γίνουν οι αναγκαίες, κατά τούτο, συμπληρώσεις στην Προκήρυξη».

Πράγματι στην Αιτιολογική Έκθεση της σχετικής Τροπολογίας προβλέπονται για το επίμαχο θέμα τα εξής: «Για την αντιμετώπιση του προβλήματος και με γνώμονα την εξυπηρέτηση του υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος της εύρυθμης λειτουργίας των εν λόγω υπηρεσιών, που σχετίζονται άμεσα με την προστασία της δημόσιας υγείας, στον πρώτο διαγωνισμό μετά τη λήξη της αναστολής έπειτα από μακρό χρονικό διάστημα, δίνεται βάρος στην εμπειρία όσων έχουν απασχοληθεί στις συγκεκριμένες υπηρεσίες Ο.Τ.Α. και νομικών προσώπων αυτών, μέσω της επιπλέον μοριοδότησης των απασχολούμενων πραγματικά στις υπηρεσίες αυτές, για το σύνολο των θέσεων που θα προκηρυχθούν με τη διαδικασία της παραγράφου 1 της προτεινόμενης ρύθμισης και κατά παρέκκλιση του ανωτάτου ορίου του 50% των προκηρυσσόμενων θέσεων που τίθεται από την περ. Β παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994». Ωστόσο η ως άνω ρητή εξαίρεση από τον κανόνα της μη μοριοδότησης της εμπειρίας ως βαθμολογούμενου κριτηρίου για το πενήντα τοις εκατό (50%) των θέσεων που προκηρύσσονται ανά φορέα, κλάδο ή ειδικότητα δεν συμπεριλήφθηκε στην προτεινόμενη ρύθμιση που ετέθη υπόψη του Κοινοβουλίου, ούτε αυτή άλλαξε στο στάδιο της συζήτησης, αλλά ψηφίστηκε τελικά, στην ΡΜΑ/27-6-2017 συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής, όπως ακριβώς προτάθηκε, ήτοι: *«Ως προς το σύνολο των προσλήψεων τακτικού προσωπικού που πραγματοποιούνται με την ειδική διαδικασία της παραγράφου αυτής, η εμπειρία στο αντικείμενο της θέσης, η οποία προβλέπεται στην περίπτωση Β' της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (Α' 28), εφόσον έχει διανυθεί σε αντίστοιχες θέσεις σε ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας Ο.Τ.Α. ή νομικών προσώπων αυτών, βαθμολογείται με δεκαεπτά (17) μονάδες ανά μήνα και για συνολική εμπειρία*

μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες.». Αντίθετα η προτεινόμενη ρύθμιση για την προσαύξηση των ανώτατων ηλικιακών ορίων κατά (5) έτη σε σχέση με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ ΔΙΠΠ/Φ.ΗΛ/6170/3.5.2004 (Β' 645) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για την οποία υπήρχε σχετική αναφορά στην Αιτιολογική Έκθεση, δεν ψηφίστηκε όπως προτάθηκε αρχικά. Κατόπιν της ουσιώδους τροποποίησης αυτής, θεσπίστηκε η μη εφαρμογή, στις εν προκειμένω διαδικασίες πρόσληψης, των ανωτάτων ορίων ηλικίας διορισμού που προβλέπονται στην ως άνω Υ.Α.

Κατόπιν των προεκτεθέντων καθίσταται σαφές ότι παρά τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση της ως άνω τροπολογίας, ουδέποτε συμπεριλήφθηκε στην προτεινόμενη ρύθμιση, σε κανένα στάδιο της διαδικασίας ψηφίσεώς της, εξαίρεση από τον κανόνα της μη μοριοδότησης της εμπειρίας ως βαθμολογούμενου κριτηρίου για το πενήντα τοις εκατό (50%) των θέσεων που προκηρύσσονται ανά φορέα, κλάδο ή ειδικότητα.

Σχετικά με την ερμηνεία της ως άνω διάταξης, υπό το φως των αναφερομένων στην ως άνω Αιτιολογική Έκθεση, επισημαίνονται τα εξής:

Αν ο νομοθέτης ήθελε να επιφέρει, στο πλαίσιο της ρυθμιζόμενης από αυτόν διαδικασίας πρόσληψης, μια τόσο σημαντική εξαίρεση στο ειδικό σύστημα του άρθρου 18 ν. 2190/1994, θα το διατύπωνε ρητά, όπως άλλωστε ρητά διατύπωσε τη σημαντική αλλαγή περί μη ορίου ηλικίας των υποψηφίων αντιθέτως με τα αναφερόμενα στην Αιτιολογική Έκθεση. Επίσης, ο νομοθέτης, αν πράγματι ήθελε να επιφέρει αυτή την αλλαγή που προτείνει η Αιτιολογική Έκθεση, δεν θα παρέπεμπε γενικά στο άρθρο 18 ν. 2190/1994. Η βασική ρύθμιση του άρθρου 18 παρ. 2 περ. «Β «*Εμπειρία στο αντικείμενο της θέσης*» υποπερ. α., εδάφιο δεύτερο του ν.2190/1994 που υιοθετεί τη δομική διάκριση σε προκηρυσσόμενες θέσεις σε ποσοστό 50% με εμπειρία και σε ποσοστό 50% χωρίς εμπειρία, εξειδικεύει τις συνταγματικές αρχές της ισότητας, της αξιοκρατίας, των ίσων ευκαιριών απασχόλησης στις δημόσιες υπηρεσίες, της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας, ειδικά στο πλαίσιο των διαδικασιών πρόσληψης που τελούν υπό την εγγύηση του Α.Σ.Ε.Π. Επομένως, κάθε νομοθετική απόκλιση από την ως άνω βασική ρύθμιση, για να ληφθεί υπόψη από τα αρμόδια όργανα του ΑΣΕΠ στις συντασσόμενες από αυτό προκηρύξεις, θα πρέπει να προκύπτει από σαφή και ρητή διάταξη νόμου,

ώστε να μπορεί να αποτελέσει, ενόψει των αυστηρών προβλέψεων του άρθρου 43 παρ. 2 εδ. β του Συντάγματος, νομικά στέρεη εξουσιοδοτική βάση.

Κατόπιν τούτων και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εξαιρετικές ρυθμίσεις ερμηνεύονται στενά, δεν είναι επιτρεπτή κατά νόμον και απαγορεύεται η επέκταση της εξαιρετικής αυτής ρύθμισης του πέμπτου εδαφίου του άρθρου 24 παρ. 1 του ν.4479/2017 σε θέμα που δεν ορίζεται ρητά. Επομένως, η Αιτιολογική Έκθεση δεν μπορεί να χρησιμεύσει, εν προκειμένω, ως ερμηνευτικό εργαλείο, όταν η συγκεκριμένη πρόταση δεν υιοθετήθηκε από το Νομοθετικό Σώμα και έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το σαφές νοηματικό περιεχόμενο της ψηφισθείσας διάταξης. Περαιτέρω, πρέπει να τονιστεί ότι η αυθεντική ερμηνεία του νόμου, είναι αρμοδιότητα που έχει ανατεθεί από το ισχύον Σύνταγμα (άρθρο 77) μόνο στη Βουλή.

Εξάλλου οι νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν τις προσλήψεις στον Δημόσιο Τομέα επιβάλλεται να είναι σύμφωνες με τις συνταγματικές αρχές της ισότητας, της αξιοκρατίας, των ίσων ευκαιριών απασχόλησης στις δημόσιες υπηρεσίες, της αναλογικότητας, της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας, για την εξυπηρέτηση και διασφάλιση των οποίων συστάθηκε το Α.Σ.Ε.Π. Η δε προτεινόμενη προς την Ολομέλεια του ΑΣΕΠ κατ' ουσίαν νομοθετική αλλαγή και όχι τεχνική τροποποίηση, παραβιάζει σωρευτικά και κατά πρόδηλο τρόπο τις συνταγματικές αρχές της ισότητας και της αναλογικότητας. Ευνοεί υπέρμετρα συγκεκριμένη ομάδα υποψηφίων και διακρίνει αδικαιολόγητα σε βάρος των υπολοίπων υποψηφίων, με αποτέλεσμα να ακυρώνεται η έννοια της διαγωνιστικής διαδικασίας. Περαιτέρω οδηγεί σε υπερβολικά επαχθή, μη αναλογικό περιορισμό (δεν είναι ούτε πρόσφορος, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν είναι αναγκαίος) στην πρόσβαση στην εργασία για τους υπόλοιπους υποψηφίους οι οποίοι δεν διαθέτουν ειδική εμπειρία σε ανταποδοτικές υπηρεσίες Ο.Τ.Α. ή νομικά πρόσωπα αυτών. Σε κάθε περίπτωση, όπως τονίστηκε ανωτέρω, ο μόνος αρμόδιος να επιφέρει μια τέτοια ουσιώδη νομοθετική αλλαγή είναι ο δημοκρατικά νομιμοποιημένος νομοθέτης και όχι η Ολομέλεια του ΑΣΕΠ.

Τέλος και ο χρόνος κατά τον οποίο ζητήθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών η προτεινόμενη αλλαγή-τροποποίηση της προκήρυξης θα δημιουργήσει πρόσθετα νομικά ζητήματα που θα έχουν σοβαρές επιπτώσεις. Ειδικότερα: όλοι οι υποψήφιοι έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό, γνωρίζοντας

ότι πέραν των ρητά και ειδικά θεσπιζόμενων εξαιρέσεων, κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 18 ν. 2190/1994. Είναι μη σύννομο τώρα, μεσούσης της υποβολής των υποψηφιοτήτων να αλλάξουν τα κριτήρια μοριοδότησης με απόφαση της Ολομέλειας του Α.Σ.Ε.Π. Μια τέτοια απόφαση πλήττει τη νομιμότητα και, σε κάθε περίπτωση, έρχεται σε αντίθεση με τις ως άνω συνταγματικές αρχές. Ήδη με πρόσφατη απόφασή του το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣΤΕ 2651/2017 Γ' Τμήμα σκέψη 9) έκρινε ότι: «το Α.Σ.Ε.Π. δεσμεύεται από τους όρους της προκηρύξεως του διαγωνισμού, τους οποίους δεν μπορεί να τροποποιήσει, ούτε να διορθώσει μετά τη δημοσίευση της προκηρύξεως στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, δεδομένου ότι αυτό θα αντέκειτο στις αρχές τις ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας, οι οποίες διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς (βλ. ΣΤΕ 152/2001, πρβλ ΣΤΕ 3254/2010, 1299-1301/2003)». Συναφώς το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει κρίνει (ΣΤΕ 152/2001 σκέψη 4) ότι «... η διαδικασία πλήρωσης θέσεων χωρίς διαγωνισμό, κινείται με την προκήρυξη, ουσιώδες στοιχείο της οποίας είναι ο καθορισμός των προσόντων των υποψηφίων. Έτσι, μη νόμιμος καθορισμός των προσόντων, επιβάλλει τη ματαίωση της διαδικασίας και την επανάληψή της από την αρχή, με δημοσίευση νέας προκήρυξης, όπου θα καθορίζονται τα νόμιμα προσόντα και θα τίθεται νέα προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών. Συνεπώς εφ' όσον κινήθηκε η σχετική διαδικασία με μη νόμιμο καθορισμό των προσόντων δεν είναι θεμιτή η απλή συμπλήρωση ή διόρθωση της προκήρυξης ούτε η αναδιάρθρωση των αρχικών πινάκων μεταξύ των αυτών υποψηφίων, βάσει των νομίμων προσόντων». Επιπλέον το Συμβούλιο της Επικρατείας απεφάνθη (σκέψη 6): «ότι με τα δεδομένα αυτά, οι ως άνω πράξεις του Α.Σ.Ε.Π. με τις οποίες "διορθώθηκε" εκ των υστέρων κατά τα ουσιώδη στοιχεία της, ήδη δημοσιευμένη προκήρυξη και καθορίστηκαν άλλα προσόντα διορισμού στις προκηρυχθείσες θέσεις,δεν ήταν νόμιμες και ορθώς ακυρώθηκαν από το δικάσαν Εφετείο».

Επομένως, σύμφωνα με τα ως άνω αναφερόμενα, κατά την άποψη της μειοψηφίας δεν πρέπει να τροποποιηθεί η προκήρυξη και ο διαγωνισμός επιβάλλεται να συνεχιστεί, σύμφωνα με τις προβλέψεις της ως προς τη βαθμολόγηση των κριτηρίων κατάταξης, η δε προτεινόμενη με την εισήγηση τροποποίηση, της ήδη δημοσιευθείσας προκήρυξης, είναι μη σύννομη και έρχεται σε πρόδηλη αντίθεση με τις ως άνω εκτεθείσες συνταγματικές αρχές».

Β. Ο Σύμβουλος Γεράσιμος Δραγώνας διατύπωσε την άποψη ότι:

«Η σχετική ρύθμιση της παραγράφου 1, του άρθρου 24, του ν.4479/2017 είναι σαφέστατη, περιοριστική και δεν τίθεται ζήτημα ερμηνείας. Συγκεκριμένα, ο νόμος καθορίζει ότι: «Ως προς το σύνολο των προσλήψεων τακτικού προσωπικού που πραγματοποιούνται με την ειδική διαδικασία της παραγράφου αυτής, η εμπειρία στο αντικείμενο της θέσης, η οποία προβλέπεται στην περίπτωση Β΄ της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (Α΄ 28), εφόσον έχει διανυθεί σε αντίστοιχες θέσεις σε ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας Ο.Τ.Α. ή νομικών προσώπων αυτών, βαθμολογείται με δεκαεπτά (17) μονάδες ανά μήνα και για συνολική εμπειρία μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες.»

Η φράση «... η εμπειρία στο αντικείμενο της θέσης, η οποία προβλέπεται στην περίπτωση Β΄ της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (Α΄ 28)» ξεκαθαρίζει με σαφή και περιοριστικό τρόπο το πεδίο εφαρμογής της ειδικής διαδικασίας που ορίζει ο νόμος αυτός, και σε καμιά περίπτωση δεν καταργεί την ρύθμιση του δεκάτου εδαφίου, της περίπτωσης Β΄, της παραγράφου 2, του άρθρου 18, του ν.2190/1994, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του ν.3812/2009, το οποίο ορίζει ότι, «η εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψη ως βαθμολογούμενο κριτήριο για το πενήντα τοις εκατό (50%) των θέσεων που προκηρύσσονται ανά φορέα, κλάδο ή ειδικότητα».

Ο νόμος ξεκάθαρα περιορίζει την εφαρμογή της ειδικής ρύθμισης, στις θέσεις για τις οποίες προβλέπεται η εμπειρία σαν κριτήριο επιλογής από την παρ. 2, του άρθρου 18, του ν. 2190/1994.

Δεδομένου λοιπόν ότι η βούληση του νομοθέτη δηλώνεται ξεκάθαρα και περιοριστικά με τον νόμο, δεν τίθεται ζήτημα ερμηνείας ώστε να ανατρέξει κανείς στην αιτιολογική έκθεση.

Άλλωστε η αιτιολογική έκθεση, στην οποία στήριξε όλη την επιχειρηματολογία του ο εισηγητής, δεν εκφράζει πάντοτε την βούληση του νομοθέτη, αλλά την βούληση του εισηγητή του νόμου.

Τέλος, η προτεινόμενη με την εισήγηση ρύθμιση είναι αντισυνταγματική διότι αντίκειται στην συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας, δεδομένου ότι για τις προκηρυσσόμενες θέσεις ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ χωρίς εμπειρία, δεν υπάρχει

περίπτωση να διοριστεί ούτε ένας υποψήφιος που δεν απολαμβάνει τα προνόμια της ειδικής ρύθμισης του ν.4479/2017».

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, κατά την κρατήσασα στην Ολομέλεια άποψη, η τροποποίηση της 3Κ/2018 Προκήρυξης που δημοσιεύθηκε στα Φ.Ε.Κ 4/2.2.2018, Φ.Ε.Κ. 9/9.2.2018 και Φ.Ε.Κ. 10/16.2.2018 (τ. ΑΣΕΠ) και αφορά στην πλήρωση με σειρά προτεραιότητας οκτώ χιλιάδων εκατόν εξήντα έξι (8.166) θέσεων τακτικού προσωπικού και προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης σε ΟΤΑ α' βαθμού, Συνδέσμους και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αυτών καθώς και σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου των ΟΤΑ (Υπουργείο Εσωτερικών) θα έχει ως εξής :

- α) στις σελίδες 74, 89 και 97, στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄, Α.ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΘΕΣΕΩΝ, στις Κατηγορίες 1. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Π.Ε.) , 2.ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Τ.Ε.) και 3.ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.), αντίστοιχα, στις Ενδείξεις του Πίνακα, η τέταρτη παράγραφος να αντικατασταθεί από το εσφαλμένο «Στις στήλες (3), (5), (7), (9), (11), (13) και (15) περιλαμβάνεται ο αριθμός των θέσεων για τις οποίες η εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν βαθμολογείται ως κριτήριο κατάταξης» στο ορθό «Στις στήλες (3), (5), (7), (9), (11), (13) και (15) περιλαμβάνεται ο αριθμός των θέσεων για τις οποίες η εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν βαθμολογείται ως κριτήριο κατάταξης, πλην της ειδικής εμπειρίας».
- β) στη σελίδα 249, στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄, Α.ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΘΕΣΕΩΝ, στην Κατηγορία 4. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Υ.Ε.), στις Ενδείξεις του Πίνακα, η τέταρτη παράγραφος να αντικατασταθεί από το εσφαλμένο «Στις στήλες (3), (5),(7), (9) και (11) περιλαμβάνεται ο αριθμός των θέσεων για τις οποίες η εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν βαθμολογείται ως κριτήριο κατάταξης» στο ορθό «Στις στήλες (3), (5),(7), (9) και (11) περιλαμβάνεται ο αριθμός των θέσεων για τις οποίες η εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν βαθμολογείται ως κριτήριο κατάταξης, πλην της ειδικής εμπειρίας».

γ) στις σελίδες 326 και 327, στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄, ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ, στο τέλος της με αρ. (5) καθώς και της με αρ. (2) ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ, αντίστοιχα, να γίνει η ακόλουθη προσθήκη : «Η ειδική εμπειρία λαμβάνεται υπόψη και μοριοδοτείται και στις θέσεις για τις οποίες η εμπειρία δεν μοριοδοτείται ως κριτήριο κατάταξης».

Για τους λόγους αυτούς

Η Ολομέλεια του ΑΣΕΠ κατά πλειοψηφία αποφασίζει την τροποποίηση της 3Κ/2018 Προκήρυξης που δημοσιεύθηκε στα Φ.Ε.Κ 4/2.2.2018, Φ.Ε.Κ. 9/9.2.2018 και Φ.Ε.Κ. 10/16.2.2018 (τ.ΑΣΕΠ), σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό της παρούσας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ